

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Cauza penală

D E C I Z I E

judecătoria Bălți

Nr. 1a-324/15

13.05.2015

judcător N. Clevadî

mun.

Bălți

Colegiul judiciar penal al Curții de Apel Bălți în componența

Președintelui de ședințe

Angela Revenco

Judecători:

Eduard Rățoi și Ghenadie Liulca

Grefier:

MarxxxxNUMExxxx

Cu participarea:

Procurorului

Andrei Formusatii

Avocatului:

Vadim Gligor

Translatorilor:

Inna Rotari și Inna Golub

a judecat în ședință publică apelurile procurorului în procuratura Bălți Oxana Muntean și al apărătorilor Aliona Rusnac și Vadim Gligor declarate împotriva sentinței judecătorești Bălți din 23.09.2014 prin care inculpatul:xxxxNUMExxxx, **născut la 25.04.1978, originar**

și domiciliat în mun. Bălți, str. V. Coroban, 10 ap. 42,

moldovean, cet. RM, cu studii medii de specialitate, ne

încadrat în câmpul muncii, divorțat, fără antecedente

penale,-

a fost recunoscut vinovat și condamnat după cum urmează:

- pe art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal la doi ani închisoare cu privire de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități în domeniul administrării bunurilor și mijloacelor bănești pe un termen de un an;
- pe art. 191 alin. (4) Cod penal șapte ani închisoare.

În corespundere cu art. 84 alin. (1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumul

parțial al pedepselor, definitiv spre executare s-a stabilit pedeapsa închisorii pe un termen de opt ani cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis cu privire de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități în domeniul administrării bunurilor și mijloacelor bănești pe un termen de un an.

Termenul executării pedepsei penale fiind calculat din data pronunțării sentinței 23.09.2014, cu aplicarea în privința lui xxxNUMExxxx a arestului preventiv până la devenirea sentinței definitive.

Prin sentință s-a soluționat acțiunea civilă privind încasarea de la inculpat în beneficiul xxxNUMExxxx a prejudiciului material în sumă de 33 010, 64 lei, precum și în privința corpurilor delictive.

Prezenta cauză s-a aflat în procedura instanței de fond pe perioada 23.02.2012 - 23.09.2014 și în cea de apel pe perioada 02.12.2014 – 13.05.2015.

Pentru a se expune pe marginea apelurilor declarate, Colegiul,-

C O N S T A T Ă :

Potrivit sentinței xxxNUMExxxx a fost condamnat pentru, că fiind angajat conform ordinului nr. 23 sl din 01.04.2010 în funcție de manager la SRL "Mavicom-Nord" cu sediul în or. Edineț, str. Testițițeanu, 24 și fiind încheiat cu el contract individual de muncă nr. 23/10 și cel de răspundere materială deplină pentru mijloacele primite, astfel fiind persoană cu funcție de răspundere materială și folosindu-și situația de serviciu, în perioada 01.04.2010 - 28.06.2010 a însușit ilegal marfa încredințată lui în administrare și anume băutură "Sheppy" în sumă de 19 010 lei și cinci frigiderice la prețul de 8 500 lei fiecare, în valoare totală de 42 500 lei, cauzându-i proprietarului SRL "Mavicom-Nord" prejudiciu material în proporții mari în sumă de 61 500 lei.

Tot el, a fost condamnat și pentru, că fiind angajat în temeiul ordinului nr. 67-k din 18.04.2011 în calitate de agent comercial la ÎCS "Varda" SRL cu sediul mun. Bălți str. Șt. Cel Mare, 146 A, fiind încheiat cu el contract individual de muncă nr. 475 și cel de răspundere materială deplină, potrivit cărui salariatul poartă răspundere materială pentru mijloacele primite, astfel fiind persoană cu

răspundere materială, folosind situația de serviciu, în perioada 18.04.2011 - 14.10.2011 a însușit ilegal mijloace bănești primite de la agenții economici, ce urmau a fi predate în casa întreprinderii în sumă de 23 096, 6 lei, cauzându-i proprietarului ICS "Varda" SRL" daună în proporții considerabile.

Suma totală a delapidării averii străine pe cele două capete de învinuire fiind de 84 606,60 lei, acțiunile lui fiind încadrate de către instanță la art. 191 alin. (4) Cod penal cu calificativele "delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințată în administrarea vinovatului, săvârșită cu folosirea situației de serviciu, cu cauzare de daune în proporții mari.

La fel inculpatul xxxNUMExxxx a fost condamnat și pentru, că acționând cu intenție și urmărind scop de profit, prin înșelăciune și abuz de încredere, la 27.03.2009, sub pretextul acordării ajutorului în vânzarea automobilului de model "Opel Astra" nr/în BL CR 883 în valoare de 2 450 euro, ce constituie echivalentul a 36 510,64 lei, a intrat în posesia acestui, cauzând părții vătămate Inna Tofan daună materială în proporții considerabile, respectivele acțiuni fiind-și încadrate la art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal cu calificativele "excrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere" în prezența agravantei "cu cauzare de daune în proporții considerabile" (f. d. 142-149 v.4).

În cadrul ședinței de judecată a instanței de fond, procurorul O. Muntean prin ordonanța din 26.11.2013 a modificat învinuirea formulată lui xxxNUMExxxx în sensul agravării ei, indicând delapidarea de către el de la SRL "Mavicom- Nord" a opt frigidere la preț de 8500 lei fiecare, în sumă de 68 000 lei și a băuturii "Sheppy" în sumă de 19 010 lei în total suma de 97 010 lei, precum și sustragerea de la ICS "Varda" SRL a bunurilor în sumă de 23 096, 6 lei, suma totală a bunurilor delapidate pe cele două capete de învinuire lui formulată fiind de 120 106, 6 lei ce constituie proporții deosebit de mari, acțiunile lui fiind încadrate la art. 191 alin. (5) Cod penal, fiindu-i păstrat învinuirea pe art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal (f. d. 68 v.4).

Disponând reîncadrarea acțiunilor inculpatului xxxNUMExxxx de la art. 191 alin. (5) la art. 190 alin. (4) Cod pr. penală, instanța a reținut, că pe capătul de învinuire lui formulat de delapidare a bunurilor de la SRL "Mavicom-Nord" s-a constatat cu certitudine delapidarea de către el doar a cinci frigidere în sumă de 42 500 lei și nu a opt frigidere, precum susține acuzarea, la fel și a băuturii "Sheppy" în sumă de 19 010 lei, suma totală a prejudiciului cauzat fiind de 61 510 lei, fapt confirmat prin probele administrate pe caz și anume: factura fiscală nr. 019654 din 01.06.2010 prin care în administrarea acestui a fost transmisă băutura "Sheppy" în sumă de 19 010 lei (f. d. 56 v.2); factura fiscală nr. 019652 din 18.05.2010 prin care i-au fost încredințate în administrare cinci frigidere la prețul unui de 8500 lei în total în sumă de 42 500 lei (f. d. 23 v.1); actul de inventariere din 25.06.2010 prin care s-a constatat lipsa a cinci frigidere (f. d. 24 v.1) și hotărârea definitivă a judecătorei Bălți din 13.12.2011 prin care s-a încasat de la inculpat în beneficiul SRL "Mavicom-Nord" costul a cinci frigidere și a mărfii de 19 010 lei (f. d. 114-118 v.4). Respectiv, instanța a indicat lipsa probelor ce ar demonstra delapidarea de către inculpat de la SRL "Mavicom-Nord" încă a trei frigidere, învinuirea în această parte ne fiind confirmată prin probe veridice, a fost exclusă din cuantumul celei aduse inculpatului.

Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare a fost atacată cu apel în termenul și ordinea prevăzută de art. 401-402 Cod pr. penală, de către:

- procurorul ce a reprezentat învinuirea în instanța de fond O. Muntean, care

apreciază drept neîntemeiată concluzia instanței, privind excluderea din învinuirea adusă lui xxxNUMExxxx delapidarea celor trei frigidere de la SRL "Mavicom-Nord", ce a fost confirmată în instanța de fond de către martorii acuzării V. Mansurov, P. Laico și B. Cuvaeiev. Respectiv, prin rejudecarea cauzei, solicitând încadrarea acțiunilor inculpatului la art. 191 alin. (5) și 190 alin. (2) Cod penal, fiindu-i înăsprită pedeapsa penală prin aplicarea dispozițiilor art. 84 alin. (1) Cod penal, cea definitivă fiindu-i stabilită de nouă ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități legate de administrarea mijloacelor bănești pe un termen de doi ani (f. d. 160-161 v. 4);

- avocații Aliona Risnac și suplimentar Vadim Gligor, ce solicită reîncadrarea

acțiunilor lui xxxNUMExxxx de la art. 190 alin. (4) la art. 190 alin. (2) Cod penal prin excluderea episodului delapidării bunurilor de la SRL "Mavicom-Nord" pe motiv, că organul de urmărire penală nu a dobândit și respectiv nu a pus la dispoziția instanței suficiente probe ce ar demonstra incontestabil însușirea prin metoda delapidării a celor cinci frigidere și a băuturii, învinuirea lui adusă în această parte fiind una ne concretă, ce contravine principiilor stabilite la art. 6 a Convenției. Or, lipsa probelor ce ar demonstra mecanismul și metoda preinsei delapidării, denotă prezența pe acest episod a neajunsului, care a și fost soluționat în ordinea procedurii civile fiind pronunțată o hotărâre devenită definitivă, prin care s-a constatat neajunsul admis de către inculpat la SRL "Mavicom-Nord" referitor la lipsa celor cinci frigidere și a băuturii "Sheppy" la preț de 19 010 lei. Respectiv, în situația creată apărarea solicită excluderea din învinuirea formulată inculpatului a episodului de delapidare a bunurilor de la SRL "Mavicom" cu reîncadrarea acțiunilor inculpatului de la art. 191 alin. (4) la art. 191 alin. (2) și prin concurs cu art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, să-i fie stabilită o pedeapsă non-privativă de libertate (f. d. 156-159; 170-171 v.4).

În fața instanței de apel procurorul participant Andrei Formusatii a pledat pentru admiterea cerințelor formulate în apelul declarat de procuror, cu casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei soluții noi, potrivit modului, stabilit pentru prima instanță, prin care xxxNUMExxxx să fie condamnat pe întregul volum al învinuirii lui aduse, fiindu-i stabilită pedeapsa închisorii în limita celei solicitate de către procurorul ce a reprezentat învinuirea în instanța de fond, concomitent fiind respinse ca nefondate cele două apeluri declarate de partea apărării.

În fața instanței de apel inculpatul xxxNUMExxxx a solicitat admiterea apelurilor depuse de către partea apărării în numele său, cu casarea sentinței și pronunțarea unei soluții noi privind atenuarea pedepsei penale cu executarea condiționată a ei, respingând în acest sens cerințele formulate de procuror, în vederea reîncadrării acțiunilor și înăsprirea pedepsei penale. Recunoaște primirea în administrare a cinci frigidere și a băuturii "Sheppy", referitor la care s-a creat neajuns, costul acestor bunuri fiind încasat de la el în cadrul cauzei civile, ceea ce în opinia sa exclude atragerea lui la răspunderea penală pentru aceeași faptă.

Avocatul Vadim Gligor păstrându-și cerințele formulate în cererea de apel inițială și cea suplimentară depusă de el, solicită casarea sentinței, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri noi de condamnare a lui xxxNUMExxxx pe art. art. 190 alin. (2) lit.

c) și 191 alin. (2) lit. (c) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa cu aplicarea dispozițiilor art. 84 alin. (1) și 90 Cod penal, ținând cont de circumstanțele atenuante a cauzei cum ar fi recunoașterea vinei, căința sinceră, recuperarea benevolă a daunei materiale și lipsa antecedentelor penale, cu respingerea integrală a cerințelor formulate de procuror.

Verificând legalitatea sentinței contestate și temeinicia cerințelor formulate de apelant în raport cu materialele cauzei penale, ascultând pledoariile participanților procesului penal, Colegiul conchide netemeinicia apelului formulat de procuror, motiv pentru care îl va respinge ca nefundat; încadrarea avocatului V. Gligor în termen legal, stabilit de art. 402 alin. (5) Cod pr. penală de depunere a apelului suplimentar, cu admiterea celor două apeluri formulate de partea apărării, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei soluții noi, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, în conformitatea cu care prin excluderea din învinuirea formulată a episodului delapidării bunurilor de la SRL "Mavicom-Nord", acțiunile inculpatului xxxNUMExxxx vor fi încadrate la art. art. 190 alin. (2) lit. c) și 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa închisorii cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de răspunderea materială, dispunându-se executarea ei condiționată, pentru termenul de probă stabilit.

În susținerea soluției adoptate pe caz, Colegiul va reține dispozițiile art. 402 alin. (1) și alin. (5) Cod pr. penală, potrivit cărora termenul de declarare a apelului este de 15 zile de la data pronunțării sentinței, dacă legea nu prevede altfel. Dacă inculpatul ce a declarat apel în termen și-a înlocuit apărătorul, noul apărător în termen de 15 zile de la data primirii de către parte a copieii apelului declarat, poate declara apel suplimentar pentru inculpat, invocând inclusiv motive adăugătoare.

Respectiv, ținând cont de faptul, că inculpatul xxxNUMExxxx este vorbitor de limba rusă, copia sentinței traduse fiindu-i înmănată după data de 14.11.2014 când a fost finisată traducerea ei (f. d. 151-155 v.4), moment de la care pentru el urmează a se calcula curgerea termenului de atac, el înlocuindu-și apărătorul la data de 21.10.2014, fapt confirmat prin mandatul apărătorului V. Gligor anexat la dosar (f. d. 162-163 v.4), Colegiul conchide încadrarea avocatului nou intervenit la proces Vadim Gligor în termenul de atac, stabilit la art. 402 alin. (1) și (5) Cod pr. penală.

Cât privește soluția propriu-zisă ce urmează a fi adoptată pe caz, Colegiul în motivarea ei reține dispozițiile art. 414 alin. (1) și (2) Cod pr. penală potrivit cărora, judecând apelul, instanța de apel verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi, prezentate instanței de apel, cu includerea lor în procesul-verbal al ședinței de judecată, având dreptul în corespundere cu alin. (4) aceleiași norme de a le da o nouă apreciere.

În același context Colegiul reține, și prevederile pct. 14.2 a Hotărârii Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 Cu privire la practica examinării cauzelor penale în ordine de apel, completată prin hotărârea nr.10 din 24.12.2010, potrivit cărora apelul constituind o continuare a judecării fondului cauzei, prevede posibilitatea unei noi aprecieri a probelor administrate în fața primei instanțe, în apel fiind admisibilă cercetarea suplimentară a probelor administrate de prima instanță (care pot fi, de asemenea, apreciate în mod diferit), precum și administrarea oricăror probe noi, instanța de apel urmând să adopte una din soluțiile pe care le poate pronunța prima instanță, apreciind temeinicia sau netemeinicia învinuirii sau dispunând, după caz, condamnarea, achitarea inculpatului sau încetarea procesului penal.

De rând cu aceasta, Colegiul reține dispozițiile art. 415 alin. (2) Cod pr. penală în corespundere cu care judecând cauza în ordine de apel, instanța de apel poate lua soluția casării sentinței total sau parțial, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2) cu pronunțarea unei hotărâri noi, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, în corespundere cu alin. (2) aceleiași norme, sentința poate fi casată numai cu privire la unele fapte sau unele persoane ori numai în ce privește latura penală sau latura civilă, dacă aceasta nu împiedică la justa soluționare a cauzei.

Respectiv, respingând apelul formulat de către partea acuzării referitor la includerea în învinuirea formulată lui xxxNUMExxxx pe episodul delapidării de la SRL "Mavicom-Nord", sustragerea încă a trei frigidere, cu admiterea în această parte a apelurilor formulate de partea apărării privind excluderea în tot a respectivului episod din volumul acuzațiilor lui aduse, Colegiul prin cercetarea suplimentară a probelor administrate de către organul de urmărire penală și prezentate de către părți în susținerea argumentelor formulate în cererile de apel, a reține următoarele aspecte de fapt a cauzei.

Între angajatorul SRL "Mavicom" și angajatul xxxNUMExxxx au existat relații de muncă, fapt confirmat prin cererea depusă de el la 01.04.2010, cu angajarea în funcție potrivit ordinului nr. 23 din 01.04.2010 în calitate de agent comercial, părțile încheind contract individual de muncă nr. 23/10 și cel de răspundere materială deplină, copia cărora este anexată la materialele cauzei penale (f. d. 16-21 v.1), respectiva funcție fiind exercitată de el până în ziua concedierii - 28.06.2010 (f. d. 22 v.1)

Respectiv, potrivit învinuirii lui formulată în rechizitoriu și cea modificată în instanța de fond, în această perioadă el a însușit ilegal marfa încredințată lui în administrare și anume băutura "Sheppy" în sumă de 19 010 lei și opt frigidere la prețul unuia de 8 500 lei, în sumă de 68 000 lei, cauzându-i proprietarului SRL "Mavicom-Nord" daună materială în proporții mari la suma totală de 97 010 lei (f. d. 216 verso v.3).

Însă potrivit probelor administrate la faza urmăririi penale, ce au servit obiect de cercetare judecătorească atât în instanța de fond, cât și cea de apel, învinuirea adusă inculpatului xxxNUMExxxx în acest sens nu și-a găsit confirmare. Or, în baza facturii fiscale nr. 019652 din 18.05.2010 lui i-au fost încredințate pentru transportare agenților economici cinci frigidere de model "Sheppy" cu nr. 000263; 000131; 000148; 000092; 000258 cu prețul a câte 8 500 lei pentru fiecare, suma lor totală fiind de 42 500 lei (f. d. 23 v.1), iar în baza facturii fiscale nr. 019654 din 01.07.2010 (f. d. 164 v.2), data fiind corectată în copia aceleiași facturi de la f. d. 25. v.2 i-a fost încredințată pentru transportare către agenții economici băutura "Sheppy" în sticle cu volum de 1,5 l și 0,5 l la preț respectiv de 8 325 lei și 3 035 lei în total în sumă de 11 360 lei.

De rând cu aceasta, potrivit actului din 25.06.2010 de constatare a neajunsului bunurilor materiale încredințate în administrarea inculpatului xxxNUMExxxx, s-a constatat neajunsul a cinci frigidere "Sheppy" în sumă totală de 42 500 lei și a băuturii "Sheppy" în sumă de 19 010 lei (f. d. 24 v.1). Aceste fiind probele scrise pe care acuzarea își întemeiază concluziile de vinovăție a inculpatului

xxxxNUMExxxx privind delapidarea bunurilor materiale de la SRL "Mavicom-Nord".

Respectiv, din aceste probe rezultă cert faptul, că potrivit celor două facturi fiscale cu nr. 019652 și 019654, inculpatul xxxxNUMExxxx a primit în administrare nu opt ci doar cinci frigidere de model "Sheppy" cu prețul de 8500 lei pentru bucată în sumă de 42 500 lei și băutura "Sheppy" în sumă de 11 360 lei, suma totală a bunurilor primite fiind de – 53 860 lei.

În temeiul actului nominalizat și constatând ca fiind admis un neajuns de bunuri materiale, SRL "Mavicom-Nord" a inițiat în instanța civilă acțiune cu privire la încasarea de la inculpat a prejudiciului material în sumă de 63 639 lei, în care pe lângă neajunsul propriu zis a bunurilor nominalizate mai sus, se include și depășirea limitei convorbirilor telefonice. Prin hotărârea adoptată pe caz la data de 13.05.2011 instanța a admis în parte cererea SRL "Mavicom-Nord", încasând de la xxxxNUMExxxx, care de altfel a recunoscut neajunsul format, prejudiciul material în sumă de 46 639 lei, în care se include costul a trei frigidere în sumă de 25 500 lei, reieșind din faptul, că alte două frigidere el benevol li-a restituit angajatorului, a mărffii în sumă de 19 010 lei, precum și 2 129 lei cheltuieli pentru depășirea limitei convorbirilor telefonice. (f. d. 115-116 v. 4). Hotărârea instanței a fost păstrată fără modificări prin Decizia Colegiului civil al CA Bălți din 13.12.2011, devenind definitivă și executorie.

Respectiv, în motivarea soluțiilor adoptate pe caz, instanțele de judecată au reținut prevederile art. 337 Codul Muncii, potrivit căror răspunderea materială deplină a salariatului constă în obligația lui de a repara integral prejudiciul cauzat, el urmând a fi atras la răspundere materială deplină pentru prejudiciul material cauzat doar în cazurile prevăzute de art. 338 Codul Muncii. Totodată, alin. (1) a normei vizate, salariatul poartă răspundere materială în mărimea deplină a prejudiciului material cauzat din vina lui angajatorului în cazul când a) între salariat și angajator a fost încheiat un contract de răspundere materială deplină pentru neasigurarea integrității bunurilor și altor valori care i-au fost transmise pentru păstrare sau în alte scopuri (f. d. 117-118 v.4).

Împrejurările expuse a speței denotă faptul, că între SRL "Mavicom-Nord" ca angajator și xxxxNUMExxxx ca salariat au existat relații de muncă bazate pe contractul individual de muncă și cel de răspundere materială deplină, ceea ce a și permis soluționarea litigiului apărut dintre ei ca rezultat al neajunsului format, în ordinea procedurii civile, ceea ce în opinia instanței de apel înlătură în fapt răspunderea penală, cu atât mai mult, că cererea în acest sens a fost depusă în organele de drept, după pronunțarea hotărârii în cauza civilă.

Potrivit art. 1 Protocolul 4 a Convenției nimeni nu poate fi privat de libertatea sa pentru singurul motiv, că nu este în măsură să execute o obligație contractuală. În sensul acestei norme intră toate categoriile de obligații contractuale, (cu excepția celor de drept public fiscal, vamal etc...), oricare ar fi natura juridică a contractului încheiat între părți. Din moment ce norma nu face nici o distincție, dispozițiile ei sunt aplicabile raporturilor contractuale atât dintre persoane fizice, cât și celor dintre persoanele fizice și cele juridice, de drept privat sau de drept public, important fiind faptul, ca debitorii obligației contractuale neexecutate " să fie de bună-credință" și să nu acționeze cu intenție frauduloasă sau să nu-și execute obligația.

Cum rezultă din materialele cauzei penale, inculpatul de la bun început a recunoscut primirea în gestiunea sa a bunurilor nominalizate în actul de învinuire, întreprinzând acțiuni de restituire a lor, fapt confirmat inclusiv prin hotărârea civilă despre care s-a nominalizat mai sus, ceea ce denotă lipsa în acțiunile lui a relei credințe, ba dimpotrivă manifestă dorința de ași onora obligațiile asumate, ceea ce face aplicabile cazului din speță prevederile nominalizate mai sus.

De rând cu aceasta Colegiul ține să menționeze, că procesul penal în respectiva cauză, a fost pornit îndată ce a fost pronunțată hotărârea în cauza civilă, adică la data de 13.05.2011 (f. d. 1 v.1), în cadrul instrumentării ei nefiind înaintată acțiune civilă, ea deja fiind soluționată în ordinea procedurii civile. În acest context Colegiul ține să menționeze, că cazurile când administrarea bunurilor intră în obligațiile de muncă ale proprietarului sau a unor terțe persoane, sunt supuse reglementării normelor dreptului muncii, care după cum s-a reiterat mai sus la art. 338 alin. (1) lit. c) Codul muncii stipulează, că salariatul poartă răspundere materială în mărimea deplină a prejudiciului material, cauzat din vina lui angajatorului în cazul când prejudiciu a fost cauzat în urma acțiunilor sale culpabile intenționate, stabilite prin hotărâre judecătorească. O asemenea răspundere este posibilă nu doar în baza contractului cu privire la răspunderea materială deplină a salariatului (art. 339 Codul muncii), dar și în temeiul contractului individual de muncă, care prevede răspunderea materială a salariatului față de angajator (art. 327 Codul muncii).

Împrejurările nominalizate mai sus, denotă soluționarea în ordinea procedurii civile a raporturilor juridice existente între părți, ceea ce în fapt exclude urmărirea penală pe caz. Or, în caz contrar organul de urmărire penală este obligat de a pune la dispoziția instanței probe veridice care ar demonstra cu certitudine însușirea prin delapidare de către inculpat a bunurilor lui încredințate în administrare, indicându-se metoda frauduloasă cu care el ar fi acționat în scopul realizării atât a laturii obiective, cât și a celei subiective.

Însă, pe lângă faptul, că această metodă nu și-a găsit reflectare în cuprinsul actului de învinuire, în care de altfel nici nu sunt indicate atât datele caracteristice a frigidierilor "Sheppy" pentru a avea posibilitate de a le identifica, cât și cantitatea băuturii "Sheppy", încredințate în administrarea inculpatului, ceea ce face ca în acest aspect învinuirea lui adusă să fie una neclară, fapt ce contravine reglementărilor art. 6 par. 2 a Convenției.

În susținerea acestei concluzii Colegiul ține să menționeze, că în corespundere cu art. 281 Cod pr. penală învinuirea formulată inculpatului urma să conțină date referitor la neajunsul cantitativ și nu sumar al bunurilor materiale. Aceasta se datorează faptului, că în corespundere cu norma vizată, ordonanța de punere a persoanei sub învinuire, pe lângă altele trebuie să conțină formularea învinuirii cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterul vinei, motivele și semnele calificative pentru încadrarea juridică a faptei.

La norma art. 296 alin. (2) Cod pr. penală, legiuitorul la fel a prevăzut necesitatea expunerii în conținutul rechizitoriului a învinuirii ce se încredințează persoanei acuzate. De aici rezultă, că această învinuire trebuie să fie una concretă și clarprevăzătoare, pentru a-i acorda celui acuzat posibilitate de ași pregăti o apărare eficientă, întru respectarea în cadrul procesului penal al principiului "egalității armelor" și "contradictorialității" stipulat la art. 24 Cod pr. penală, (mai ales în administrarea probelor), care semnifică tratarea egală a părților pe toată durata desfășurării procedurilor în fața instanțelor de judecată, fără ca vre-una din părți să fie avantajată în raport cu

cealaltă sau celelalte părți în proces, așa încât părțile litigante să aibă posibilitatea de a susține punctul de vedere într-o așa manieră, încât să nu fie puse într-o situație net dezavantajată una față de alta (a se vedea CEDO, decizia din 22.02.1996 în cauza Bulut contra Elveției pag. 23; decizia din 07.06.2001 în cauza Kress contra Franței, pag. 72).

Or, în corespundere cu art. 325 alin. (1) Cod pr. penală, judecarea cauzei în prima instanță se efectuează numai în privința persoanei pusă sub învinuire și numai în limita învinuirii formulate în rechizitoriu, acesta fiind actul procedural ce vizează întreaga activitate a organului de urmărire penală, sub conducerea procurorului care este autorul acuzației aduse. Respectiv învinuirea adusă persoanei acuzate de un delict, trebuie să fie una clară, corespunzând celor trei principii de calitate: accesibilitate, previzibilitate și claritate. În acest aspect art. 6 p. 3 al Convenției recunoaște dreptul acuzatului de a fi informat oficial nu numai cu privire la învinuirile ce i se aduc, ci și cu privire la încadrarea juridică a faptelor sale. Informarea precisă și completă reprezintă condiție esențială pentru a asigura respectarea procedurilor într-un proces echitabil. Respectiva normă crează un adevărat model universal de proces echitabil, în jurul noțiunilor de punere sub învinuire a persoanei și judecarea cauzei în limitele învinuirii formulate de procuror. Ea garantează temeinicia acuzației în materie penală, adică notificarea oficială, ce emană de la autoritatea competentă a învinuirii de a fi comis o infracțiune, îndreptate împotriva unei persoane, degajând principiul potrivit căruia acuzatul nu poate contribui la propria sa încredințare.

Aceleași principii se conțin și în art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 20 din Constituție și art. 19 Cod pr. penală. Dispoziția art. 66 alin. (2) pct. 1) Cod pr. penală la fel stipulează, că învinuitul, inculpatul are dreptul să știe pentru ce faptă este învinuit, fiind informat asupra naturii și acuzației aduse împotriva sa. În acest context Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza Prince Hans-Adam II de Liechtenstein vs Allemagne din 12.07.2011 menționează, că: "...statele semnatare și-au asumat obligații garantate de Convenție să fie concrete și efective, nu teoretice și iluzorii, iar cele cuprinse la art. 6 au tocmai acest scop: eficacitatea dreptului la un proces echitabil, impunându-se statelor o obligație de rezultat: adoptarea în ordinea juridică internă a măsurilor corespunzătoare și a mijloacelor necesare – rezultării acestei obligații." Astfel, în cazul în care, persoana nu este informată corect cu privire la învinuirea înaintată, ea este lipsită de posibilitatea de ași asigura o apărare eficientă, fiind afectate grav principiile generale a procesului penal.

De rînd ce legiuitorul, în cadrul procesului penal, îi oferă părții acuzării sarcina probațiunii, obligînd-o să formuleze învinuirea în așa mod, ca ea să fie una clară, concretă și previzibilă, procurorul rămîne a fi cel, care urmează să se expună în conținutul ordonanței de punere sub învinuire și în învinuirea din rechizitoriu asupra temeiurilor de fapt și de drept al acuzațiilor aduse.

Cu derogare de la normele vizate, în conținutul ordonanței de punere sub învinuire a inculpatului xxxNUMExxxx, precum și învinuirea din rechizitoriu, partea acuzării nu a specificat datele caracteristice a frigidierilor, pretense a fi însușite de el prin delapidare care ar permite identificarea lor, în vederea restituirii către proprietar, precum nu a indicat nici cantitatea sumară a bunurilor sustrate și costul acestora, or potrivit facturii fiscale nr. 019654 în suma pretinsă a pagubei materiale de 19 010 lei este inclusă și altă marfă, ce nu constituie obiectul material al învinuirii aduse.

Cu constatările expuse mai sus, Colegiul reține, că învinuirea formulată inculpatului rămîne a fi una vagă, neprecisă și neconcretă, or în felul în care ea este formulate, acesta este lipsit de posibilitatea de ași construi o apărare eficientă, fapt de altfel expus de către partea apărării în susținerile verbale.

Concluzionînd, că în învinuirea formulată nu este indicat obiectul material al componenței de infracțiune, prevăzută de art. 191 Cod penal, care trebuie să reprezinte descrierea bunurilor materiale cu un cost determinat, străine pentru făptuitor, dar încredințate lui în administrare, referitor la care se pretinde că au fost delapidate, Colegiul conchide, că simpla mențiune privind săvârșirea unei anumite fapte criminale, fără invocarea concretă și precisă a circumstanțelor cauzei și consecințelor infracționale, nu răspunde cerințelor legii privind sesizarea instanței de judecată, or desfășurarea procesului judiciar în corespundere cu art. 325 Cod pr. penală, este condiționat de limita acestei învinuirii.

Raportînd starea de fapt a cauzei la prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte, la normele constituționale și cele în materie procesual-penală sub aspectul asigurării garanțiilor unui proces echitabil în privința lui xxxNUMExxxx se constată, că organul de urmărire penală cu conducerea procurorului, i-a limitat esențial drepturile stipulate la art. 66 Cod pr. penală, printre care dreptul de a cunoaște pentru ce faptă este învinuit, Prin urmare se constată, că în cursul procesului penal în privința lui xxxNUMExxxx în calitate de bănuț, cât și în calitate de învinuit au fost încălcate prevederile legale ce reglementează punerea sub învinuire, învinuirea și judecarea cauzei în limita învinuirii formulată de procuror. Or, atît în învinuirea inițial formulată, cât și în rechizitoriu, precum și în ordonanța de modificare a învinuirii în sensul agravării, prezentată în instanța de judecată, partea acuzării a admis unele și aceleași erori, ce nu pot fi interpretate în defavoarea inculpatului, el nefiind obligat să-și demonstreze nevinovăția, sarcina probațiunii fiind atribuită OUP și procurorului.

Jurisprudența Curții Europene evedențiază concluzia, că încălcările de lege comise în cadrul procesului de judecată nu trebuie reparate în detrementul inculpatului, cu atît mai mult în propria cale de atac: "... procurorul are obligația de a reflecta pretensele erori înainte de pronunțarea unei hotărîri definitive respectiv prin promovarea căilor ordinare de atac", ceea ce nu s-a realizat în speța dată. Respectiv statul este cel care trebuie să-și asume erorile admise de Parchet sau de o instanță de judecată și aceste erori nu trebuie reparate în detrementul persoanei vizate în procedura în cauză (cauza Ștefan vs România, hotărîrea din 06.04.2010).

Încălcările procedurale nominalizate mai sus, reieșind din faptul, că învinuirea formulată, prezentată și susținută de procuror pe tot parcursul procesului penal este una neclară, constituie temeiul de drept pentru excluderea din învinuirea formulată inculpatului xxxNUMExxxx a faptei de delapidare a bunurilor SRL "Mavicom-Nord".

În contextul celor enunțate mai sus Colegiul ține să menționeze, necorespunderea declarațiilor martorilor Mansurov Vitale, Laico Pavel și Cuvaev Boris aspectelor de fapt a cauzei penale, afirmația lor privind transmiterea lui xxxNUMExxxx în administrare a opt și nu cinci frigidere, fiind contraversă aspectelor de fapt a cauzei penale, or potrivit facturii fiscale 019652 acestui i-au fost transmise doar cinci frigidere, neajunsul cărora este constatat prin actul de control din 25.06.2010. De rînd cu aceasta martorii nominalizați au confirmat restituirea de către inculpat a celor cinci frigidere, fapt confirmat și prin hotărîrea judecătorească din 13.05.2011, din

conținutul cărei rezultă, că la data pronunțării ei, inculpatul deja restituise două frigider, restul sumei fiind încasată de la el.

Cât privește declarațiile martorilor Gîra Victor prin care el afirmă, că a văzut la unul din agenții economici cu care întreprinderea "Mavicom-Nord" nu întreținea relații contractuale, a unui frigider de model "Sheppy", cu depistarea încă a unui frigider în altă parte a mun. Bălți, acestea urmează a fi interpretate în confirmarea faptului depistării bunurilor. Or, atîta timp, cât OUP nu a concretizat numerele de serie a cabinelor frigorifice, rămîne a fi imposibilă verificarea aparteneței acestora.

Totodată din declarațiile fostului administrator al restaurantului "Nistru" Capcelea Viorica frigiderul de model "Sheppy" a fost procurat de ea de la un necunoscut pe nume "Gladcov", iar potrivit lui Iasciuc Vladimir, în timp ce active la magazinul "Colibri" li-a fost transmis în folosință frigiderul de model "Sheppy", pe care ulterior agenții comerciali de la SRL "Sheppy" l-au ridicat contra datoriei formate.

Și în final, declarațiile celorlalți martori: Dimitriciuc Fiodor administratorul SRL "Dimitrix Plus" și Moscalu Igor – administratorul SRL "Moscalu Natalia" denotă procurarea de către ei a câte un frigider de la agenții comerciali a SRL "Mavicom".

Acestea declarații vin să confirme temeinicia afirmațiilor părții apărării privind transmiterea lui xxxNUMExxxx în gestionare a cinci frigider, fapt de altfel confirmat și prin probele scrise administrate în prezenta cauză.

Respectiv, cu expunerea făcută mai sus, instanța de apel a constatat atât temeiurile de fapt, cât și aspectele de drept ce determină necesitatea excluderii din învinuirea adusă lui xxxNUMExxxx a episodului de delapidare a bunurilor de la SRL "Mavicom".

Cât privește fapta de delapidare a bunurilor de la ICS "Varda" SRL și cea de dobândire prin escrocherie de la Inna Tofan a automobilului, acestea și-au găsit deplină confirmare prin probele administrate pe caz, de către părți ne fiind contestată în această parte legalitatea sentinței, fapt pentru care în acest aspect instanța de apel nu se va expune.

Astfel, constatând ca fiind dovedită vinovăția inculpatului xxxNUMExxxx în comiterea celor două infracțiuni, prevăzute la art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal în prezența calificativelor "dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere cu cauzare de daune în proporții considerabile" și 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal în prezența calificativelor "delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului cu cauzare de daune în proporții considerabile și cu folosirea situației de serviciu", adică comiterea de către el a două infracțiuni, ce în corespundere cu art. 16 Cod penal fac parte din categoria crimelor grave, pentru care legiuitorul a prevăzut pedeapsă închisorii de la 2 doi la șase ani, ținând cont de împrejurările cauzei penale expuse mai sus, Colegiul conchide posibilitatea atenuării pedepsei penale.

În motivarea acestei concluzii Colegiul va reține dispozițiile art. 61 Cod penal potrivit căror scopul pedepsei penale este cel de restabilire a echității sociale cu corectarea celui vinovat, întru prevenirea comiterii de către el pe viitor al altor fapte penale.

Totodată, în corespundere cu art. 75 Cod penal, la numirea pedepsei penale urmează a se ține cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, în cauza lui xxxNUMExxxx cum ar fi: caracterul prejudiciabil a faptelor imputate cu recuperarea integrală a prejudiciului material, fapt confirmat prin datele anexate la dosar, ceea ce denotă recunoașterea vinei și manifestarea unei căințe sincere în legătură cu cele comise; personalitatea inculpatului ce este la prima abatere de lege, ne având antecedente penale, ceea ce face posibilă aplicarea în privița lui a dispozițiilor art. 90 Cod penal, dispunându-se executarea condiționată a pedepsei penale, cu acordarea unui anumit termen de probă pentru ași demonstra corectarea și reintegrarea în societatea civilă.

Cât privește latura civilă a sentinței, prin care instanța a dispus încasarea de la inculpatul xxxNUMExxxx în beneficiul Innei Tofan a prejudiciului material în valoare de 36 510, 64 lei, Colegiul necătând la faptul, că la dosar s-a anexat recepisa de recuperare a respectivei sume, consideră necesar de a păstra în această parte sentința fără modificări, or prevederile legii procesual penale stipulate la art. 219 – 226 Cod pr. penală nu prevăd posibilitatea respingerii acțiunii civile, urmând ca sentința în această parte să nu fie pusă în executare.

Dispozițiile sentinței cu privire la corpurile delictive se vor păstra fără modificări.

În corespundere cu art. art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. c) și pct. 2); 416-417 Cod pr. penală, Colegiul,-

D E C I D E:

Apelul procurorului în procuratura Bălți O. Muntean declarat împotriva sentinței judecătorei Bălți din 23.09.2014 în cauza lui xxxNUMExxxx se respinge ca nefondat.

Apelurile avocaților Aliona Rusnac și Vadim Gligor, cel din urmă considerat a fi depus în temenul de atac, în numele inculpatului xxxNUMExxxx declarate împotriva sentinței judecătorei Bălți din 23.09.2014 se admit, cu casarea acestei și pronunțarea unei soluții noi, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță după cum urmează:

xxxNUMExxxx se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunilor, prevăzute de art. art. 190 alin. (2) lit. c) și 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal fiindu-i stabilită următoarea pedeapsă:

- pe art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal doi ani închisoare cu privarea de dreptul de a

ocupa funcții sau de a exercita activități legate de administrarea bunurilor materiale pe termen de doi ani

- pe art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal trei ani închisoare cu privarea de dreptul de

a ocupa funcții sau de a exercita activități legate de administrarea bunurilor materiale pe termen de doi ani.

În corespundere cu art. 84 alin. (1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumul partial al pedepselor numite, definitiv spre executare fiindu-i stabilită pedeapsa închisorii pe termen de patru ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități legate de administrarea bunurilor materiale pe termen de trei ani.

În corespundere cu art. 90 Cod penal se dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de trei ani.

Măsura preventivă – arestul se revocă, xxxxNUMExxxx fiind pus la libertate din sala de ședințe.

În rest dispozițiile sentinței cu privire la acțiunea civilă și corpurile delictive se păstrează fără modificări.

Pezența deciziei este executorie, dar poate fi atacată cu recurs la CSJ în termen de 30 zile de la data pronunțării deciziei motivate.

Dispozitivul deciziei adoptat și pronunțat în public la data de 13.05.2015, decizia motivate fiind pronunțată și înmănată părților la data de 10.06.2015.

Președintele ședinței: Judecător: Judecător: